

MARTIN HEĆIMOVIĆ: LIČKA IZVORNA SKUPINA „PLJEŠEVICA“ ZAGREB

„Davno smo otišli, Liko, iz tvog kraja,
Al' ljubav ne umire, što nas s tobom spaja.“

To su riječi pjesme koje su bile pokretač još od 1994. godine, od kada smo se okupljali, u ono ratno vrijeme, da bismo pomogli rodnom kraju, koji je bio u okruženju. Dok smo se okupljali u dvorani crkve svetog Marka Križevčanina u Zagrebu, znalo se zapjevati, i tako je nastala Lička izvorna skupina „Plješevica“. Cilj nam je bio pjesmom pronositi ime rodnog kraja iz kojeg smo iselili šezdesetih godina 20. stoljeća.

U početku je bilo dosta teško, jer su riječi pjesama bile poprilično zaboravljene, ali smo se malo po malo uhodavali na probama koje smo održavali jednom tjedno. Uz pjesmu se trebalo i primjereno obući u našu nošnju za javne nastupe. Zahvaljujući Gradskom uredu za kulturu Grada Zagreba, koji nas je finansijski pomagao, a bilo je i nešto sponzora, dosta smo dobro opremili društvo narodnim nošnjama i instrumentima. Nošnju smo obnavljali po starim fotografijama i uz pomoć stručnih savjeta.

Prvi službeni nastup imali smo u Zagrebu na Smotri folklornih amatera grada Zagreba 1996. godine, gdje su nastupala sva kulturno-umjetnička društva Zagreba. Kroz nastupe i ocjene stručnih povjerenstava shvatili smo da radimo na promociji kulturne baštine rodnog kraja, a da sve ostane zabilježeno, da se ne zaboravi, snimili smo 1999. godine prvu kasetu s 12 pjesama, jer tada još nije bilo CD-ova. Drugu smo kasetu snimili 2001. godine i na njoj je bilo 12 pjesama, a te smo pjesme snimili i na prvi CD, kojem je pridružen broj 2 po kaseti. Pjesmama s tog CD-a dodali smo i 6 pjesama s prve kasete da bismo 2003. godine snimili CD 3 s 18 pjesama. Godine 2009. snimljen je CD 4, pod nazivom „Kršna Liko i korijeni moji“, s 14 pjesama, a 2014. godine snimili smo posljednji CD, pod nazivom „Plješevice, ti znaš moje tajne“, s 14 pjesama.

Tijekom tih 26 godina postojanja nastupali smo na mnogim smotrama folklora u Hrvatskoj i izvan nje (Mađarska, Švicarska). Na svim našim nastupima i našim pjesmama uvijek smo pronosili glas rodnog kraja, ističući da smo dio istočne Like. Prateći naš rad, Hrvatska radiotelevizija je 2011. godine snimila dokumentarnu emisiju pod nazivom „Ispod ličke Plješevice“, u kojoj je prikazan naš rad u Zagrebu, kao i naše doseljavanje u Zagreb 60-ih godina 20. stoljeća.

Nastupe na smotrama folklornih amatera Grada Zagreba te na županijskim smotrama u Otočcu, stručna povjerenstva su pratila nastupe i davala pisane ocjene. Evo nekoliko ocjena s tih smotri:

1998. godina - „Još jedan biser iz niske zavičajnih društava koja djeluju u Zagrebu. Lička Plješevica je zavičajno društvo koje na originalan način donosi tradicijsko glazbovanje svoga kraja. Prva pjesma (Izvor voda izviral...) je vrlo čest napjev u dinarskim krajevima, a Plješevčani u je donijeli na svoj originalan način. Bila je možda malo preduga pa je pred kraj djelovala malo suzdržano, a ne živo i poletno kako to oni inače znaju otpjevati (naročito ispred same dvorane u Dubravi, čekajući svog voditelja s okruglog stola). Ostali dio nastupa je također bio odličan, s malom dozom nesigurnosti, koja nije utjecala na cijelokupni izvrsni dojam nastupa grupe. Čestitam i želim puno uspjeha u dalnjem radu i pronalaženju te predstavljanju izvornog folklora njihova kraja.“ (dr. sc. Joško Ćaleta)

2002. godina - „Folklorna skupina okuplja Ličane sela Zavalja (koje se nalazi unutar granica Bosne i Hercegovine) koji već dugi niz godina žive u Zagrebu. Međutim, njihove su folklorne izvedbe toliko autentične da imamo dojam kao da gledamo seosku folklornu skupinu negdje na terenu. Zasluga je to i njihova voditelja gospodina Martina Hećimovića. jednako im je dotjerana i nošnja. Pojedini dijelovi rukom su izrađeni i urešeni na tradicijski način. Radi se o nešto novijem sloju, kakav su pojedine članice vjerojatno nosile još u mladosti. Bez obzira na to iz kojeg je vremena, ova odjeća pripada tradicijskom odjevnom inventaru. Najbitnije je da su pojedini dijelovi međusobno vremenski usklađeni.“ (Josip Forjan, profesor)

2010. godina - „Vrlo je ugodno i poučno bilo pratiti izvedbu točke zanimljivog naziva „Sveti Jandrijja, barjak zavija...“. zgodna je bila zamisao i dramaturška radnja ove točke. Imali smo prilike čuti vokalnu i vokalno-instrumentalnu glazbenu građu svjetovnog i crkvenog pjevanja zavičajne grupe. Počimalje i pjesmovode su uglavnom dobri. Zbor s vremena na vrijeme zna pomalo oscilirati u intonaciji. No, ženski dio zabora vrlo nam je lijepo i vjerno izveo crkvenu adventsku pjesmu „Zdravo Djevice Bogorodice“, dok su se momci u punom svjetlu pokazali pjevajući bećarce. Sugeriram da pjesmovoda ne forsira pjesmu pri izvođenju uz dangubicu jer tada dolazi do malih intonativnih oscilacija. Inače, svaka pohvala.“ (Tomislav Habulin, profesor)

Na kraju, jednako važno, a možda i najvažnije – kada smo započinjali s pjevanjem, bilo je ukupno 35 članova i svi su bili iz župe Zavalje. Tijekom godina neki su odustajali, neki i umrli. Tijekom cijelog smo vremena molili da nam se pridruže svi koji vole pjesmu i druženje, no iako su mnogi govorili da radimo pravu stvar, nitko se nije pridružio. Dolazili su oni koji vole ličku pjesmu, a nisu iz našeg kraja. Stoga

IV. Tragom zavičaja – siječanja, arhivski izvori i zaboravljene fotografije

je od sadašnjih 27 članova samo 13 aktivnih članova iz našeg kraja. Svjesni toga, mi koji još možemo pjevati i tamburati to ćemo i činiti, ali pitanje je do kada.

Ove smo godine izdali Pjesmaricu u kojoj su zapisane sve pjesme koje smo snimili na CD-ove i nekoliko koje nisu snimljene.

U Zagrebu, listopad 2020. godine

Martin Hećimović

predsjednik Ličke izvorne skupine „Plješevica“